

JURIDISKĀS PERSONAS MAKSĀTNESPĒJAS PROCESS (MNP)

atbilstoši normatīvajiem aktiem uz 01.11.2010.

Tiesības iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu un MN pazīmes ir:

- 1) nenodrošinātajam kreditoram vai nodrošinātajam kreditoram (nenodrošinātā prasījuma apmērā) gadījumos, kad
 - a) parādnieks nav nokārtojies parādsaistības, kuras pārsniedz LVL 1 500 vai LVL 3 000 (ja parādnieks ir SIA vai AS), un kreditors ir nosūtījis uz parādnieka juridisko adresi brīdinājumu par nodomu iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu un parādnieks 3 nedēļu laikā nav samaksājis parādu vai nav cēlis pamatotos iebildumus,
 - b) piemērojot piespiedu izpildes līdzekļus, nav iespējams izpildīt tiesas nolēmumu par parāda piedziņu no parādnieka vai
- 2) parādnieka darbiniekam, ja parādnieks nav pilnībā izmaksājis darba samaksu vai saistītos maksājumus 2 mēnešu laikā,
- 3) pašam parādniekam, ja
 - a) parādnieks nespēj nokārtot tiesiskās aizsardzības procesa (TAP) pasākumu plānā paredzētās saistības,
 - b) parādnieks nespēj nokārtot parādsaistības, kurām ir iestājies izpildes termiņš,
 - c) likvidējot parādnieku, tam nepietiek aktīvu, lai apmierinātu visus pamatotos kreditoru prasījumus,
- 4) ES pārrobežu maksātnespējas gadījumā likvidatoram galvenajā maksātnespējas procesā,
- 5) administratoram TAP laikā ir pienākums iesniegt pieteikumu par TAP izbeigšanu, ja
 - a) parādnieks nav veicis likumā noteiktās darbības vai ir sniedzis nepatiesas ziņas, vai
 - b) parādnieks ilgāk nekā 30 dienas nepilda TAP pasākumu plānu un tiesai nav iesniedzis TAP plāna grozījumus, vai
 - c) parādnieks pārkāpj tam noteiktos rīcības ierobežojumus. (Izbeidzot TAP uz kāda no šiem pamatiem, tiesa ierosina MNP lietu).

NB! Nevar grozīt pieteikuma priekšmetu, bet parādnieks nevar arī atsaukt pieteikumu.

Tiesnesis lemj par MNP lietas ierosināšanu ne vēlāk kā **nākamajā dienā** pēc pieteikuma saņemšanas.

Maksātnespējas reģistram (MR) ir publiska ticamība.

Pēc lietas ierosināšanas tiesnesis lēmumu par lietas ierosināšanu norakstu nosūta Maksātnespējas administrācijai un parādniekam (ja lieta ierosināta pēc kreditora pieteikuma).

Maksātnespējas procesa lietu tiesa izskata **15 dienu laikā (vai 7 dienu laikā, ja lieta ierosināta pēc parādnieka vai administratora pieteikuma)** no tās ierosināšanas dienas. Tiesa pasludina parādnieka maksātnespējas procesu, ja tā konstatē pieteikumā norādīto maksātnespējas procesa pazīmi, kā arī lemj par Maksātnespējas administrācijas ieteiktā administratora amata kandidāta iecelšanu par administratoru.

Kreditoru prasījumi iesniedzami 1 mēneša laikā no dienas, kad MR izdarīts ieraksts par MNP pasludināšanu. Kreditors, kas šo termiņu nokavējis, prasījumu var iesniegt termiņā, kas nav ilgāks par 6 mēnešiem no dienas, kad MR izdarīts ieraksts par MNP pasludināšanu, bet ne vēlāk kā līdz dienai, kad sastādīts kreditoru prasījumu apmierināšanas plāns, tomēr tas neiegūst balsis tiesības kreditoru sapulcē. Pats kreditors vai citi kreditori var pārsūdzēt administratora lēmumu par prasījuma atzīšanu vai neatzīšanu.

Kreditoru sapulces kompetence:

- 1) administratora atlīdzības noteikšana,
- 2) administratora atcelšanas ierosināšana,
- 3) maksātnespējas procesa izdevumu apstiprināšana,
- 4) parādnieka mantas pārdošanas termiņa pagarināšana.

Kreditoru sapulce ir tiesīga pieņemt lēmumus neatkarīgi no tajā pārstāvēto kreditoru prasījumu apmēra, ja par kreditoru sapulces sasaukšanu bija izdarīts ieraksts MR. **Lēmumi tiek pieņemti ar vienkāršu klātesošo nenodrošināto kreditoru balsu vairākumu**, izņemot likumā noteiktos gadījumus. Kreditora balsis tiek aprēķinātas atbilstoši kreditora galvenā prasījuma summai. Ja 2/3 no klātesošajiem balsstiesīgajiem kreditoriem nobalso par administratora atcelšanu sakarā ar neefektīvu MNP norisi, tiesa var atcelt administratoru.

Maksātnespējas procesa pasludināšanas sekas:

- 1) administratoram ir tiesības rīkoties ar parādnieka mantu,
- 2) administrators izpilda parādnieka pārvaldes institūciju funkcijas,
- 3) apstājas aizdevuma (kredīta) lietošanas procentu pieaugums, likumisko procentu pieaugums, līgumsoda pieaugums, nokavējuma naudas pieaugums,
- 4) tiek pieņemts, ka vēl neiestājušās saistības izpildes termiņš ir iestājies,
- 5) rodas pamats spriedumu izpildes lietvedības izbeigšanai lietās par piespriedu, bet no parādnieka nepiedzīto summu piedziņu,
- 6) nodrošinātais kreditors 2 mēnešus no MNP pasludināšanas dienas nevar prasīt iekļīlātās parādnieka mantas pārdošanu.

Administrators:

- 1) izvērtē darījumus un nepieciešamības gadījumā apstrīd tos,
- 2) prasa tādu līgumu izpildi, kas noslēgti pirms maksātnespējas lietas ierosināšanas dienas, vai arī vienpusēji atkāpjas no tiem (otrs līdzējs iegūst tiesības pieteikt kreditora prasījumu),

Visa parādnieka manta pārdodama 6 mēnešu laikā no MNP pasludināšanas dienas saskaņā ar parādnieka mantas pārdošanas plānu, ko sastāda administrators. Parādnieka uzņēmumu ir iespējams pārdot kopumā. Mantu (ieskaitot parādnieka uzņēmumu kopumā) var pārdot ar izsoli vai bez tās.

Pēc parādnieka mantas pārdošanas, administrators sastāda MNP izmaksu sarakstu un apmierina kreditoru prasījumus saskaņā ar kreditoru prasījumu segšanas plānu un ievērojot likumā noteikto kreditoru prasījumu apmierināšanas secību:

- 1) maksātnespējas procesa izmaksas,
- 2) darbinieku prasījumi noteiktā apmērā,
- 3) parādi nodokļu administrācijai pamatparāda apmērā,
- 4) pārējie nenodrošinātie kreditori un nodrošinātais kreditors nenodrošinātajā daļā – abi pamatparāda apmērā,
- 5) pārējie nenodrošinātie kreditori un nodrošinātais kreditors nenodrošinātajā daļā – abi pamatparāda apmērā, ja iesniegti pēc 1 mēneša, bet ne vēlāk 6 mēnešu laikā pēc MR izdarītā ieraksts par MNP pasludināšanu vai kad sastādīts kreditoru prasījumu apmierināšanas plāns,
- 6) nenodrošināto kreditoru blakus prasījumi,
- 7) pārējie naudas līdzekļi tiek sadalīti parādnieka dalībniekiem (akcionāriem) proporcionāli katra ieguldījuma lielumam.

Ja parādniekam nav mantas,

administrators sastāda ziņojumu par parādnieka mantas neesamību un informē par to kreditorus. Ja nav saņemts priekšlikums par MNP finansējumu un MNP turpināšanu, administrators iesniedz tiesā prasību par MNP izbeigšanu.

Ja likumā noteiktais nodrošināto un nenodrošināto kreditoru vairākums atbalsta TAP plānu, un tiesa pieņēmusi lēmumu par TAP īstenošanu, tad izbeidzas MNP un iestājas TAP, kā arī tiek atjaunota parādnieka pārvaldes institūciju